

ԲԱՐԵԳՈՐԾ

BAREGORTS Սեպտեմբեր-դեկտեմբեր, 2011, № 15-16 ԲԱՐԵԳՈՐԾ

«ԳՈՒՐԳԵՆ ՄԵԼԻՔՅԱՆԻ ԹԱՅԱԹԱՐԻ ԲԱՅԱԿԱՎԱԿ ՄԱՏԱԼԻԹՈՒԹ ՀԱՄԱՊՐԱՄԱՆԻ ԵՌԱԿԱՎԱԿ»

ԳԵՂԵՑԻԿ ԱՎԱՆԴՈՒՅԹԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՎՈՒՄ Է...

Ազատագրված Արցախի և մայր Հայաստանի կապերի ամրապնդումն իրականացվում է ոչ միայն Երևանի և Արցախի պետական համալսարանների սերտ համագործակցությամբ, այլև մեր հայրենիքի այդ չքնար երկրամասը բարեկարգելու, նոր բնակչության հոգևոր ու գիտամշակութային կյանքի կազմակերպման, սոցիալ-կենցաղային հարցերի լուծման շարունակական գործընթացով, որ իրականացնում է Երևանի պետական համալսարանը։ Տարիներ շարունակ հայոց մայր բուհի ռեկտորատը, ուսանողական գիտական խորհուրդը Գուրգեն Մելիքյանի՝ Քաջարադի բազմազավակ ընտանիքների հիմնադրամի հետ միասին են կենսագործվում այն հայրենանվեր ծրագրերը, որոնցով իրականություն են դառնում ամեն գարուն և աշուն պարերաբար կրկնվող համատեղ գիտական նախաշրջանները, ռազմավարական ու պատմաճանաչողական կարևոր նշանակություն ունեցող ծառատունիկ Քերձորում ու Քայլվաճառում, ուսանող երիտասարդության հայրենագիտական արշավները դեպի Անդրաս, Գանձասար, Ծիծեռնավանք, Դադիվանք ու պատմաճարտարապետական այլ հոլշարձաններ։

Գեղեցիկ այս ավանդույթի սկիզբը շուրջ մեկ տասնամյակ առաջ դրել էր «Գուրգեն Մելիքյանի Քաջարադի բազմազավակ ընտանիքների հիմնադրամի» գործադիր տնօրենը։ Դեռևս 2009 թվականից ԵՊՀ ուսանողական կառույցները գործուն մասնակցություն են հանդիս բերել Արցախի հետ կապերի ամրապնդման ծրագրերում։ Դեպի Արցախ ուղղությունը սովորաբար ուղեկցվում էր Երևությունի ուսանողների մերձեցման աննոռաց դրվագներով, Արցախի դեկավարության հետ բովանդակալից հանդիպումներով, Երենն էլ Սփյուռքի մեր հայրենակից բարեգործների ուխտագնացությամբ։ Պետք է տեսնել այն ուսանողների հրձանքն ու ցննությունը, ովքեր առաջին անգամ են այցելուն արցախյան նվիրական վայրեր։ Այս աշնանը գովելի նախաձեռնություն էին հանդիս բերել ԵՊՀ երիտասարդական կառույցները Միհրան

Հակոբյանի, Ցոլակ Հակոբյանի և Վահագն Վարագյանի եռանդուն ղեկավարությամբ։

Ավանդույթը պահպաները փոխանցում են հաջորդներին, և նրանք էլ ստանձնում ու փոխանցում են ազնվորեն։ Յիմանականում նրանք էին կատարել շուրջ 60 ուսանողների և նրանց ուղեկիցների ժամապարհի, նորակառուց ճոպանություն և այլ ծանրացների համար կատարել շնորհարկելով ոչ բարքի, ոչ էլ Սոսկվայի որոշումներին։ Պատերազմ է եղել, զոհեր ենք տվել, վիրավորներ ունեցել... բայց հետ ենք շարտել թշնամուն։

Սակայն այդ ամբոխը չորս կմ խրվել էր մեր սահմանը և հասել մինչև այստեղ, ավերել էր ոչ միայն շրջակա հայկական գյուղերը, ալրադացն ու նավթարազան այլև հետարաներով նորատունկ այգիներ։ Մարդիկ դիմել են հարկադիր ինքնապաշտպանության չենթարկելով ոչ բարքի, ոչ էլ Սոսկվայի որոշումներին։ Պատերազմ է եղել, զոհեր ենք տվել, վիրավորներ ունեցել... բայց հետ ենք շարտել թշնամուն։

Տամկը և հուշարձան է դարձել...

Ծառատունկն այս անգամ իրականացվեց նախ Ասկերանի շրջանում և ապա՝ Բերձորում, որով էլ հիմնադրամի միջոցներով և ԵՊՀ ու Արցախի պետական համալսարանի ուսանողների ծեռքով տմկված ընկույզների և այլ ծառերի թիվն անցավ 7 000-ից։

Նոյեմբերի 5-ին Ասկերանի դպրոցականների և ԵՊՀ ուսանողների համատեղ ծառատունկը նախապես պայմանագրված էր։ Չե՞ որ սահմանամերձ Ասկերանը Արցախի արևելյան դարպասն է, և 1988 թ. փետրվարի 22-ին այնտեղից է սկիզբ առել արցախցիների՝ Բաքվին ու Մոսկվային չենթարկելու և ինքնապաշտպանության դիմելու գործընթացը։

Բուն պատմական հրոդությունը, ինչպես ուսանողներին ներկայացրեց դեպքերի անմիջական մասնակից, դիմադրության կազմակերպիչ, գենքով ու արյունով իր ծննդավայրը թշնամական հարձակումից պաշտպանած պատմարան, ԵՊՀ շրջանավարտ Սլավիկ Առուշամյանը, ոեռակ ծգրտորեն ու լիովին չի բացահայտվել։ Շուրջ 100 հազարանոց ազերիական վայրենի խառնամբուն իրը «խաղաղ երթով» գալիս էր Արցախը նվաճելու։ Իր ճանապարհին ամեն ինչ ավերող այդ գազազած պաշտպանակի հարձակումն այստեղ են կասեցել գենք վերցրած հայ քաջամարտիկները, և ոչ թե ոմն խուրանան խանումի՝ ամբոխի ոտքերի տակ նետաձաշակը, ինչպես այդ խայտառակությունը շտապեցին աշխարհին ներկայացնել Բաքուն ու Մոսկվան երթը որպես որպես խաղաղատեր ու մարդասեր ազերի ժողովրդի «բարի կամքի» դրսորում։

Պատրաստվում են զոհվածների հուշարձանին այցելության

Ս. Առուշամյանի հետաքրքիր պատուների ուղեկցությամբ իրականացվեց ծառատունկը Ասկերանում։ Յրաժեշտից առաջ նա շնորհակալություն հայտնեց մայր բուհին ու այդ հրաշալի միջոցառման մասնակիցներին։

ճանապարհ այնուհետև ոլորվեց դեպի Գանձասար։ Գեղատեսիլ բարձունքի վրա կանգնած վանքը Աստծու

աչքի պես հսկում է աղցախյան հովիտներն ու հեռաստանները՝ իր մարդակերտ գեղեցկությամբ ներդաշնակելով բնության հրաշըներին: Ի՞նչ կարևոր դեռակատարություն է ունեցել Գանձասարը պատերազմական դժվար տարիներին: Գ. Մելիքյանը իիշեց, թե այն ահեղ օրերին ինչպես էին դեռևս չկնքված հայ գինվորներն այստեղ մարտից առաջ մկրտվում ու ստանում Պարգև սրբազնի օրինությունը:

- Այստեղ եկողները, ասաց նա ուսանողներին, քաջ գիտեն ինչի համար են զալիս: Այն ժամանակ եթե նրանք չգային, այսօր մենք չենք կարող գտն: Մենք Երախտապարտ ենք բոլոր նրանց, ովքեր իրենց անմահ սիրանքով անառիկ պահեցին այս սրբազն վայրերն ու հուշարձանները:

Պաշտամունքային ճարտարապետական այս բացարիկ գլուխգործոցը՝ վաղ միջնադարից հարատող Գանձասարը, արցախահայության համար դարերի հոլովույթում միայն քրիստոնեական հավատի ամրոց չի եղել. այն հաղթանակի առհավատյա է նաև ներկա ու զալիք սերունդների:

Աղցախյան օրերը, կարելի է ասել, այս անգամ էլ գերիագեցած էին: Տպավորիչ էր Ստեփանակերտում ԵՊՀ ուսանողների և նրանց ուղեկցող պրոֆեսորների հանդիպումը Լեռնային Ղարաբաղի Յանրապետության Վարչապետ պրոֆ. Արա Յարությունյանի հետ: Ավելի քան մեկ ժամ տևած հանդիպումն անցավ անկեղծ մքնոլորտում, ուր մեծարգո վարչապետը սիրահովար պատասխանեց Երկրի բարգավաճման, արդյունաբերության ու գյուղատնտեսության, գիտության, կրթության ու մշակույթի, ազգային անվտանգության, արդեն Երկու տասնամյակ կայացած Արցախի Քանրապետության միջազգային ճանաչման, մայր Քայաստանի հետ էլ ավելի մերձեցնան հնարավորությունների և համալսարանականների տարաբնույթ մյուս հարցերին:

- Մեր անվտանգության ամենահուսալի երաշխավորը, - ասաց պրո-

չապետը,- մեր բանակն է, որ այսօր ավելի նարտունակ է, քան երբեմ: ճիշտ է, որ բանակում լինում են նաև անկարգության դրսերումներ, բոլորին համար անցանկալի դեպքեր, բայց ո՞ր բանակում չկան դրանք, կարո՞ղ եք ասել: Մերկու անցանկալի միջադեպերը բանակը վարկարեկելու պատճառ չեն:

Շերոսմերը չեն մոռացվում...

Բարձր են այնտեղ սպայական կագմի և զինվորների փոխըմբռումն ու բարոյական ոգին, մարտական պատրաստականությունը. արդիական գինամտեսականներին տիրապետելու հմտությունը հայրենիքի պաշտպան լինելու գիտակցությունը: Ինչ զինուեխնիկա ունի Աղրթեցանը՝ մենք էլ ունենք, մեր զինվորների քանակը համարժեք է նրանց զորական ուժին: Այսպես ենք կարողանում պահել հավասարակշռությունն ու խաղաղությունը: Իսկ եթե այդ հավասարակշռությունը երևէ խախտվի, նրանք կիարձակվեն, բայց դա տեղի չի ունենա, քանի որ նրանք գիտեն, որ այդ դեպքում իրենք կստանան արժանի հակահար-

ված և շատ խիստ կպատժվեն: Իսկ այս իրավիճակը կպահպանվի այնքան ժամանակ, մինչև նրանք հարկադրված լինեն ճանաչել իրենցից ազատագրված Արցախի պետական անկախությունը:

ՀՂԴ վարչապետ պրոֆ. Ա. Յարությունյանը ԵՊՀ աստվական նրանքից պահին

Վարչապետի հանգամանալից բացարություններից, ինքնավստահ պատասխաններից անենքը հասկացան, որ երկրի պաշտպանությունը հուսալի ծեռքերում է: Արցախի ազատագրումն ոչ միայն արդեն երկու տասնամյակ գյատնում է հայոց երկրորդ անկախ պետությունը, այև հայության կյանքում, հայոց պատմության մեջ սկսվել է շրջադարձային նոր փուլ, և Արցախի անկախ պետականության միջազգային ճանաչումը նոր կարևոր քայլ կլիմի մեր համագոյան խնդիրների լուծման ճանապարհին:

Թեև ծնախառն անձրևը փորձեց խանգարել ծառատունկը Բերձորում, սակայն անկարող եղավ ազդելու ընդհանուր բարձր տրամադրության վրա ԵՊՀ ուսանողների, որոնք Արցախում իրենց ծառերը տնկած, հայրենագիտական աննոռանալի դասեր ստացած ուրախ պարերով ու երգերով հրաժեշտ տվին Արցախին կրկին այնտեղ մեկնելու և նրա զորացմանը իրենց նպաստը բերելու հաստատ որոշումով:

ՄԱՍՆԱԿԴ

ԶԽՈՆԱՐԴՎՈՂ ԵՊՀ

տեմբերի 1-ին ներկա »Ստեփան Ալաջաջյան« պուրակի և գրողի հիշատակը հավերժացնող հուշաքարի բացման արարողությանը:

Եվ ոչ միայն նրանք:

Արարողությունն սկսվեց պրոֆ. Գ. Մելիքյանի բացման խոսքով, այնուհետև շրջանի վարչակազմից պրոֆ. Միհրանյանը ողջունեց Ալաջաջյան և Յայրապետյան ընտանիքներին, Ստ. Ալաջաջյանի հարազատներին ու ներկանե-

րին: Իր հավաստիացնող խոսքում նա մասնակորապես ասաց.

- Մեր հարևանները շարունակ հիխորտում են, թե իրենք շուտով լինելու են Ստեփանակերտում և Ծուչիում, այս հողատարածքներում և ամբողջ Արցախում: Բայց մենք շատ լավ գիտենք մեր եղբայրների և քույրերի այցունով ազատագրված այս հողի գինը և ոչ միայն մի թիզ անգամ չենք զիշելու թշնամուն, այև այսպիսի հետաքրքիր նախաձեռնություններով, մեր ժողովրդի արժա-

նավոր գավակների հիշատակի հավերժացումով իմաստավորելու, ծաղկեցնելու և գեղեցկացնելու ենք այն հայ սերունդների համար:

Ստ. Ալաջաջանի կյանքի և գրական վաստակի մասին բովանդակալից խոսք ասաց պորֆ. Սամվել Մուրախյանը.

- Հարուստ կենացքություն է ունեցել Ստ. Ալաջաջանը, Մեր ժողովրդի ճակատագրի մի մանրապատկերն էնա, այն հայորդներից, որ ծնվել էր Դեր-Չոր աքսորված, հրաշքով փրկվելով Ձեյրուն Վերադարձած, ապա թշնամուն դիմադրելով Հալեպ հաստատված հայ ընտանիքում:

Համաշխարհային երկրորդ պատերազմի ավարտին՝ դեռևս ուսանող, նա իր համախոնների հետ միասին արտասահմանում հրատարակում էր «Դեպի Երկիր» պարբերականը, եղավ սփյուռքահայությանը դեպի հայրենիք կողմնորոշողներից մեզը: 1946 թ. իր ծնողների հետ միասին առաջին հայրենիք վերադարձողներից էր նա ու Երևանի Ձեյրուն թաղամասի առաջին բնակիչներից մեզը: Մինչև իր ճակատագրական հիվանդությունը նա ապրեց հայրենիքում: Եվ քանի որ իր կերպավորած հերոսների պես ի բնե ուներ հայ լինելու, հայ ապրելու և հայ ապրեցնելու հզոր կամք ու ձգուում, թե՛ որպես գրող ու գրական կյանքի կազմակերպիչ, թե՛ որպես ազգային գործիչ իր բոլոր ուժերու անմասցորդ նվիրեց անմնացորդ նվիրաբերեց մայր ժողովրդին և մեր հայրենիքին: Նա ստեղծել է անմահ երկեր, որոնք, գեղարվեստական ու ճանաչողական

բարձր արժեքներ լինելով, մեր ժողովրդի գրական մտածողությունը մոտեցրեց արդի համաշխարհային գեղար-

Ծառատում «Ստեփան Ալաջաջան» պուրակում:

վեստական մտքի նվաճումներին: Տիրապետելով անգլերեններին, ֆրանսերենին և այլ լեզուների հենց բնագրից կատարել է որակյալ թարգմանություններ Ծեբսպիրից, ժամ Պոլ Սարտրից ու այլ հեղինակներից: Նրա նպատակը հայության առաջադիմությունն էր, Հայաստանի հզորությունը, մեր ազգային երազանքների իրականացումը:

Այս գեղեցիկ պուրակն ու հուշաքարը հարգանքի տուրք են մահվան դեմ անգամ չխոնարհված մեծ հայի հիշատակին:

Այնուհետև վարչակազմի դեկավարի հետ միասին հուշաքարը բացելու հրավիրեցին ԱՄՆ-ից Եկած Ալաջաջանները: Նրանց բոլորի անունից երախտագիտություն հայտնեց գրողի որդին՝ Զոհիրաբ Ալաջաջանը:

Գրողի հիշատակը հավերժացնող կորողի մոտ՝ «Ստեփան Ալաջաջան» պուրակում

- Այսօր՝ նրա մահից մեկ տարի անց, նրա կորուստան կսկիծը հաղթահարած հպարտ մարդիկ են Ալաջաջանները: Այդ հպարտությունն ինքն է պարզել ոչ միայն մեզ, այլև ամբողջ հայությանը թե՛ ի Հայաստան և թե՛ ի սփյուռք աշխարհի:

Մեզ համար նա լավ ընտանիքի հայր էր, իսկ սերունդների համար հայ էր՝ այս բարի ամենաընդգրկուն հասկացությամբ:

Որքա՞ն պիտի ուրախանար ազատագրված Արցախ աշխարհի այս գողոտիկ անկյունում իր անվան պուրակի և հուշաքարի իրողությամբ:

Մեր խորին շնորհակալությանը Թաշաբաղի շրջանի վարչակազմին, Բերձորի քաղաքապետարանին այս հողատարածքը տրամադրելու համար, և «Գուրգեն Սելիքյան» հիմնադրամին ու անձամբ նրա գործադիր տնօրենին, որի ակտոնց հոգատարությամբ գլուխ եկան և պուրակն ու հուշաքարը, և այս հոյակապ միջոցառումը:

ԱՆԴՐՈՒԵԼԻ ՎԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

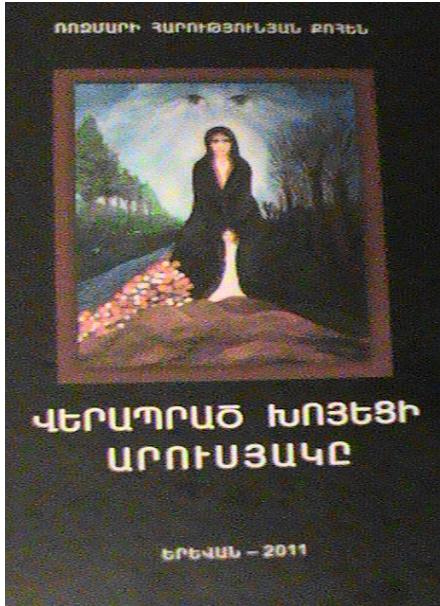
Հայոց ցեղասպանությունը, հակառակ ինը ու նոր բուրքերի ներդրած սիդիպոյսան ջանքերի, ոչ միայն չի մոռացվում, այլև ունենում է իր հին գաղտնիքների նորանոր բացահայտումներ, որոնք ավելի են ամրողացնում նախորդ դարավագրին մարդկության դեմ գործված մեծ ոճից պատկերը: Պարզվում է՝ «ցեղասպանությունների դար» հորցորդված 20-րդ դարը բնութագրող գործում, որ 21-րդ դարավագրին լուս են տեսել ԱՄՆ-ու և Եվրոպայում, մարդկության դեմ գործված մեծագույն հանցանքը՝ հայերի ցեղասպանությունը չի էլ հիշատակված, և իրականում այն շատ ավելի մեծ ծավալներ է ունեցել, քան մինչև հիմա հայտնի է եղել պատմությանը: Թուրքիայի ներկա կառավարությունը ցեղասպանության հրոդությունը՝ իր նախորդների կատարած ոճից հերքող իր «հրամանելով հրամարիմ»-ը անենուր հնչեցնում է անավիս ծիծաղելի համազվածությամբ, ինչպես բոլոր իրենց հորինած ստերին լրջորեն հավատացողները, որ հետո, ուշացած գրումով, իրենք իրենց են դատապարտում: Պայմանական այդ «հետո»-ն էլ, թեև ուշացումով, հիմա է եկել, և ինչքան շուտ կայանա խոստովանությունը, այնքան թեք կիմի քավլության թեօք:

Երևանի պետականալսարանի արևելագիտության ֆակուլտետում հոկտեմբերի 24-ին

կայացավ Ռոզմարի Հարությունյան՝ Քոհենի «Խոյեցի Վերապարած Արուսյալը» գրքի շնորհանդեսը պրոֆեսորադասախոսական կազմի և ուսանողների մասնակցությամբ, հեղինակի, թարգմանչի, խմբագրի ներկայությամբ: Գիրքը 2002 թ. անգլերենով լույս է տեսել ԱՄՆ-ում, 2006-ին պարսկերենով Թեհրանում և ահա 2011-ին հայերեն հրատարակությամբ՝ Երևանում, որն իրականացել է «Գուրգեն Սելիքյանի Քաշարաղի բազմազավակ ընտանիքների հիմնադրամի» գործադիր տնօրենի, ինչպես նաև Հարությունյանների ընտանիքի նյութական աջակցությամբ:

Բացելով շնորհանդեսը՝ արևելագիտության ֆակուլտետի դեկան պրոֆ. Գ. Սելիքյանը համարու ներկայացրեց գրքի հրատարակման պատմությունը և նրա կարևորությունը հայոց պատմության ու հեռու անցյալու գաղափարությունը բացահայտության պահանջանական պարագաներու մասին գործադիր տնօրենի, ինչպես նաև Հարությունյանների հայության պահպանի համար:

Բացելով շնորհանդեսը՝ արևելագիտության ֆակուլտետի դեկան պրոֆ. Գ. Սելիքյանը համարու ներկայացրեց գրքի հրատարակման պատմությունը և նրա կարևորությունը հայոց պատմության մեջ գործադիր հայության զարդից հազիվ փրկված Արուսյալը պահպանի գաղափարությունը այսաց այս միայն 1917-18 թթ. Խոյի հայության զարդից հազիվ փրկված Արուսյալի կյանքի պատմությունը չէ գրառված:

Գրքում պարսկահայերի համայնքային ստվորություններն ու ծիսական արարողությունները պատկերող շատ գեղեցիկ էջեր կան: Բայց ահա հայության այդ հատվածի խաղաղ ու բարեկեցիկ կյանքին էլ միջանուում է թուրքական յարաղանը: Արևմտյան Հայաստանում հայերի ջաղոն ու բռնի տեղահանությունը պարտած համարելով՝ թուրք ջարդարարները, 1917 թ., օգտվելով պարս-

կական պետության թուրքությունից, հայերին խսպառ բնաջնջելու մոլուցըով ներխուժում են իրան և իրազործում խոյի հայության կոտորածը, որի վկայագրողն է Ռոզմարին՝ իր տատ Արուսյակի և ուրիշ ականատեսմերի պատումներն ի մի բերելով: Արուսյակ Հայրապետյանի պատումները, որ գրառել է նրա թոռ Ռոզմարին, չափազանց նման են թուրք փաստարան Ֆերիիյէ Չերիին գրքում Բալու քաղաքի և նրա շրջակայրի հայերի կոտորածների մասին նրա հայուղի տատի՝ Կատարի՝ թրբացած Սեհերի վկայագրություններին: Ուրեմն թուրքերը թե Արևմտյան հայերին ջարդելու գործել են նոյն ծրագրով ու ծեռագրով: Կահիճն ուղղակի սարսաց, երբ խմբագիրն իր խոսքում հիշեց իր հոգևոր հոր և ավագ ընկերոց մեծն Շոկի. Ծիրազի հետևյալ տողերը.

*Թուրքն հայ արմաց ձեռքերը հանում,
Աստծու արցունիք մեջ է լվանում,
Սրբու սրբիցով ազգերի տված,
Սրբի լոռությամբ մրանց անաստված...*

Ո. Հարությունյան-Քոհենը հավատարին է մնացել պատմալան ճշնարտության՝ դեպքերը ներկայացնելով եղածին պես:

Խոյի հայության ջաղոն էլ ուղեկցվել է թուրքերին բնորոշ բացարիկ վայրագություններով. ամսխան սպանել են միայն հայ լինելու հանար, առանց սերի և տարիքի խսրության, չեն խնայել անգամ հոյի կա-

նանց՝ թրատելով չօնված պտուղներին: Համատարած սպանուց մարդիկ փրկվել են կամ կազմակերպված իրնապաշտպանության, կամ հարևան պարսկիների անձնազոհ բարյացակամության շնորհիվ: Իրական անձնավորություններ են և՝ Եփրեմի նման հերոսական բնավորությունը, և՝ պարսկի բժիշկ Էֆեկսարը, որը ամեն կերպ ջանացել է օգնել ծայրահեղ Վիճակում հայտնված հայ նեյյաներին:

Գիրքը գրված է ջերմությամբ, ասաց պրոֆ. Ս. Մուրախյանը, ընթերցվում է հետաքրքրությամբ: Այն արժանահավատ են դաշնունակ հեղուներ, տեղավայրերի լուսանկարներն ու հեղիճնակի յուղանկար գործերի լուսապատճենները, եղելությունների վավերականությունը հաստատող անհրաժեշտ փաստարքերը:

Թարգմանիչ Արա Յ. Ավանեսյանն իր խոսքում ընդգծեց իր թարգմանած գրքի իրանահայերենը գրական հայերենի վերածույթու ուղղությամբ պրոֆ. Ս. Մուրախյանի կատարած հիրավի մեջ աշխատանքը:

Վերջում գրքի հրատարակիչներին, թարգմանչին, խմբագրին և գրքի տպագրության աջակիցներին իր շնորհակալությունը հայտնեց հեղիճնակը՝ Ռոզմարի Հարությունյան-Քոհենը՝ ներկայացնելով նաև գրքի ստեղծման պատմությունը:

ԱԼ. ՍԱԺԱՐՅԱՆ

«ԳՈՒՐԳԵՍ ՄԵԼԻՔՅԱՆԻ ՔԱՇԱԹԱՎԻԴ ԲԱԶՄԱՉԱՎԱԿ» ԸՆՏԱՆԻՔՆԵՐԻ ԳԻՄԱԿՐԱՎՄԻՑ» ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ ՍՏԱՑԱԾՆԵՐԻ ԾՆՈՐՅԱԿԱԼԱԿԱՆ ՆԱՍԿՎԵՐԻՑ

Արմեն Միհիթարյանի նամակից.

Քաշաթաղի բազմազավակ
ընտանիքների
հիմնադրամին

Քաշաթաղի երիտասարդությանն աջակցելու համար թույլ խորին տվեք շնորհակալություն հայտնել հիմնադրամին՝ հանձին նրա տնօրեն պրոֆեսոր Գ. Սելիքյանի:

Տարիներ շարունակ Զեր հիմնադրամն անգնահատելի օգնություն է ցուցաբերում Քաշաթաղի երիտասարդ ուսանողներին, որոնք Արցախի ապագան կերտող այսօրվա սերնդի մի մասն են կազմում:

Հիմնադրամի օժանդակությունը պարտավորեցնող է, քանի որ մեզ՝ երիտասարդներին հնարավորություն է տալիս հայոց մայր բուհուն ստանալու բարձրագույն կրթություն, խոր և համակողմանի մասնագիտական գիտելիքներ, որոնք անհրաժեշտ կլինեն մեր հայրենիքի զարգացման գործում մեր երդում ունենալիս:

Քաշաթաղից բոլոր ուսանողների և անձամբ իմ անունից խորին շնորհակալություն են հայտնում և Զեր հիմնադրամին ցանկանում երկար տարիների ազգանախատ գործում գործունեություն:

ԼՂՅ Քաշաթաղի շրջանի Բերձորի բնակիչ, ԵՂՅ միջազգային հարաբերությունների ֆակուլտետի 4-րդ կուրսի ուսանող՝

ԱՐՄԵՆ ՄԻՒԻԹԱՐՅԱՆ

Լիլիթ Ղազարյանի նամակից.

ՄԵԺԱՐԳՈ ՏԵՐ և ՏԻԿԻՆ ՎԱՐՈՒԹՅԱՆ և
ԵՆԴԱ ԿՈՒՐՅԱՆԵՐԻ,

Զեր դրամական աջակցության շնորհիվ, որ ստացա «Գուրգես Մելիքյանի Քաշաթաղի բազմազավակ ընտանիքների հիմնադրամի» միջոցով, ես հնարավորություն ունեցա ուսումն շարունակելու ԵՊՅ հայ բանասիրության ֆակուլտետում:

Քայոց լեզուն ու հայ գրականությունը, որ իմ ապագա մասնագիտություն է, հայապահպանության գլխավոր հենարանն է: Ծնվել են Զավախը աշխարիի Գանձա գյուղում, որը հայ ժողովրդի մեծ քանաստեղ Վահան Տերյանի ծննդավայրն է: Աներկրա ճշմարտություն է այսօրվա Զավախը սոցիալական ծանր վիճակը, իսկ վերջին տարիներին դրան ավելացել է հայ նարդու ազգային դիմագիր կորցնելու վտանգը:

Ինձ համար կրկնակի կարևոր է շարունակել ուսումն և ստացա գիտելիքներս ծառայեցնել Զավախըուն հայա-

պահանության գործին: Դա գորեք անհնար կդառնանար, եթե չլիներ Զեր անշահանդիր աջակցությունը, քանի որ մայրիկիս ուժերից վեր կլիներ հոգալ թե՝ իմ ուսման, թե՝ անչափահաս եղբորս խնամքի ծախսերը: Լավ բանասեր դառնալը ին երազանքն է եղել: Ես ինձ պարտավորված են զգում ինձ լավ դրսնորելու, հնարավորինս լավ սովորելու և հայրենիքիս պիտանի լինելու:

Ընդունեք իմ խորին երախտագիտությունն ու անկեղծ հարգանքը Զեր բարձր նկարագրի, ազնիվ մարդասիրության համեստ այս անչափահաս լույսությունը:

Ամենայն հարգանքը և սիրով՝

Զեր ԼԻԼԻԹ ՂԱԶԱՐՅԱՆ
ՎՃ ՆԻԿՈԾԻՆԻԴՅԱՀ շրջան,
գ. Գանձա

Օֆելյա Կիրակոսյանի նամակից.

ՄԵԺԱՐԳՈ ՏԵՐ և ՏԻԿԻՆ Սարո Մարգարյան և Կարինե Արուսյան, իմ հերավոր, անձանոթ, սակայն սիրելի հարգանաներ,

Դժվարանում եմ արտահայտվել Զեր օրինակելի մարդասիրության մասին, որովհետև Զեր բարեհիգությունը և ներկա պայմաններում ուսանողներին անշահանդիր աջակցությունը վեր է ամեն գնահատանքից:

Գիտեի, որ Դուք «Գուրգեն Մելիքյանի թաշաբաղի բազմազավակ ընտանիքների հիմնադրամի» նվիրատուներից եք և հնարավոր ամեն ինչով նպաստում եք նրա հայրենանվեր ծրագրերի հրականացմանը: Բայց ահա ի հայտ եկավ Զեր բարեգործության մի այլ դրսնորում, որն ինձ համար ունի պարզապես փրկարար նշանակություն:

Վաղ տարիքում երիտասարդ հայրեկիս կորցնելուց հետո մեր ընտանիքի հոգսերի բեռը՝ տատիկիս, դպրոցա-

հասակ քույրիկիս ու եղբորս խնամքի ողջ ծանրությունը ընկել է մայրիկիս ուսերին: Նրա չնշին աշխատավարձը հազիվ է բավարարուն մեր ընտանիքի առօրյա կարիքները: Նման իրավիճակում ավելորդ պիտի լիներ մտածել իսկ կրթության վարձավճարի մասին:

Դուք Զեր ազնիվ արարուվ վերստին հավաստում եք, որ Աստված մարդու առջև բոլոր դժոները չի փակում: Ինձ համար Դուք եք այն բաց դուռը,

այն կանաչ ճանապարհը, որով ես կարող եմ հասնել իմ երազանքներին:

Զեզ իմ խորին երախտագիտությունն եմ հայտնում և աղոթում Զեր առողջության ու հաջողության համար:

Որդիական սիրով՝ Զեր
ՕՖԵԼՅԱ ԿԻՐԱԿՈՍՅԱՆ

ԵՊՀ իրավագիտության ֆակուլտետի հեռակա 3-րդ կուրսի ուսանողուհի
ք. Երևան

**2010թ. նոյեմբերի 1-ից մինչև 2011 օգոստոս ամիսը հիմնադրամին նվիրաբերված
գումարները՝ 77 դրամներ՝**

№	Անվանում	Գումարի չափը	Նպատակը
1	ՖՐԻԴԱ ԱԾՈՆՅԱՆ ԱԶ	120000,00	Ուսման ծրագիր
2	ՔՐԻՍԻՆԵ ԱՄՈՒՆԻՍՅԱՆ ԱԶ	120000,00	Ուսման ծրագիր
3	ԿՈՆԴԱՍԱՆ ՍՊԸ	150000,00	Ուսման ծրագիր
4	ARA KHANOYAN	1912768,00	
5	VIGEN ZARGARIAN	358000,00	
6	BAGHDASARIAN ALEC	286105,00	
7	GRIGOR MAHSESRJIYAN	239008,00	
8	AMIRKHANIAN VOVA	180000,00	
9	BALIAN RAFFI & PATTI	179500,00	
10	GALSTANIAN & MADINYAN RAFIK & RITA	179500,00	
11	GARIKIAN /KAREK LOZIK	179500,00	
12	RALFI ROOBEN ZAVIH BABAKHANIAN	179500,00	
13	BABAJANIAN ISHKHAN	179500,00	
14	HAKOBYAN ROOBEN	179500,00	
15	KOLOGNOMOS MEDEA & ALEXANDER	179500,00	
16	JANGOZIAN VARDAN	179500,00	
17	FUNDUKIAN VARDAN & ANNA	108000,00	
18	CHARCHIAN DR.DAVID & NAZELI	107700,00	
19	BADALIAN SOUREN	107700,00	
20	HAYRAPETIAN DENTAL HAYK & TEREZA	107550,00	
21	VAHAN ALADADIAN	89750,00	
22	JULFAI JONNY&TSAGHKISH	71900,00	
23	BASHMAKIAN HAKOB	71800,00	
24	KHOURDAJIAN ONIK	17950,00	
25	MATEVOSIAN JORJ	18668,00	
26	MELQONIAN M OR S	35800,00	
27	MATEVOSIAN MATEVOS	53850,00	
28	LIBARIAN JASMINE(HASMIK)	71800,00	
29	MARASHLIAN LEVON	107700,00	
30	KAZANDJIAN VAHE & SEDA	180000,00	
31	PETROSIAN SEDA	53925,00	
32	SEROPIAN VARTKES	107700,00	
33	PIRJANIAN SOUREN	179750,00	
34	PEROOMIAN ROSALINE	179750,00	
35	SHAHBAZIAN SHARIS	179750,00	
36	ԽԱՆԱԹՅԱՆ ԳԱԳԻԿ Պառնաս ՍՊԸ	100000,00	Ուսման ծրագիր
37	ՔԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ ՍԻՄՈՆ ԲԵՐԿՐԻ ՍՊԸ	100000,00	
38	Գուրգեն Մելիքյան	20000,00	Ծառերի ծրագիր

39	Գուրգեն Մելիքյան	20000,00	Ծառերի ծրագիր
40	Գուրգեն Մելիքյան	15000,00	Ծառերի ծրագիր
41	Գուրգեն Մելիքյան	15000,00	Ծառերի ծրագիր
42	NECKLACE	7180,00	
43	OVANESIAN IRINA	7180,00	
44	ՕՐՍՆՅԱՆ ԳԱՐԻԿ	35900,00	
45	MOLOIAN VARTANIAN SHUSHAN	35900,00	
46	MKRTCHIAN HAKOB	72000,00	
47	NAHAPETIAN MADLEN NADER	107850,00	
48	MUSHOYAN HAKOB & MARY	180000,00	
49	Գուրգեն Մելիքյան	20000,00	Ծառերի ծրագիր
50	Գուրգեն Մելիքյան	20000,00	Ծառերի ծրագիր
51	Թորոսյան Հասմիկ	107500,00	
52	Զարզարյան Նվարդ Zargarian Nvart	179500,00	
53	Վահագն Սերյան Vahagn Setian Foundation	179500,00	
54	Չոբանյան Եվ Խաչատրյան Tchobanian & Khachadurian	179500,00	
55	Գուրգեն Մելիքյան	20000,00	Ծառերի ծրագիր
56	Երևանի պետական համալսարան ՊՈԱԿ	150000,00	Մարզագույք ձեռքբերելու համար
57	Գուրգեն Մելիքյան	20000,00	Ծառերի ծրագիր
58	TOROSYAN ROMIK AILEEN	36500,00	
59	VARDANYAN HARRY & SHUSHAN	36500,00	
60	TOROSYAN ROSTOM & HASMIK	109500,00	
61	TUMANYAN RAFFY	109500,00	
62	ARKADY A.OVANESIAN and IRINA MOVANESIAN	1828500,00	
63	Դավթյան Էդիկի Եվ Շովիաննիսյան	1462500,00	
64	Թորոսյան Ռոմիկ	36300,00	
65	Վարդանյան-Մոլոյան	36300,00	
66	Թորոսյան Ռոստոմ	109000,00	
67	Թունանյան Ռաֆիկ	110050,00	
68	Եղիազարյան Վարդան	35700,00	
69	Ծառուկյան Թենի	35700,00	
70	Եղյանց Թահինյան	35750,00	
71	Եղյանց Սուլեյման և Աննա	54925,00	
72	Եղյանց Հասմիկ և Արտաշես	73300,00	
73	Ծառուկյան Միմի	125500,00	
74	/անանունից/ԳԳԳ	184000,00	Ծառերի ծրագիր
75	Գուրգեն Մելիքյան	20000,00	Ծառերի ծրագիր
76	Գուրգեն Մելիքյան	20000,00	Ծառերի ծրագիր
77	ՓԱՅԱՍԱԼՅԱՆ ԵՍԱՅԻ	300000,00	Ուսման ծրագիր Ր
78	Շովեկյան Վազգեն	22300,00	
79	Գուրգեն Մելիքյան	20000,00	Ծառերի ծրագիր
80	USԵՓԱՆ ԱԼՎԱԶՅԱՆ պուրակ	1114500,00	Ծառերի ծրագիր
81	ZARGARYAN VIGEN	35387,50	
82	ANONYMOUS (GZ)	37250,00	
83	TOROSYAN RAFIK & KARINE	37250,00	
84	PAPYAN ARTASHES	55875,00	
85	VARDANYAN FAMILY	74500,00	
86	VOSKANYAN RUBIK	74500,00	
87	VARDANYAN RAYMOND	74500,00	
88	EGHIANC MATILDA & JORJ	93125,00	
89	ԱՄԻՐՅԱՆ ՌՈՒԲԵՆ & ԱՆԱՐԻՏ	185000,00	
90	ԱՐԴԻԼՅԱՆ ՎԱՐԻՆԵ ԵՎ ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ ՍԱՐՈ	185000,00	
91	Գուրգեն Մելիքյան	20000,00	Ծառերի ծրագիր

92	Գուրգեն Մելիքյան	20000,00	Ծառերի ծրագիր
93	ԲՈՐՈՅԱՆ ՌԱՖԻԿ ԵՎ ՇԱՐԱԶԱՐՅԱՆ ՐԵՆԻԿ	100000,00	Ծառերի ծրագիր
94	Գուրգեն Մելիքյան	20000,00	Ծառերի ծրագիր
95	Նալբանդյան ԼիանաNALBANDIAN LIANA	18550,00	Ծառերի ծրագիր
96	Գուլովոսովուս Անաստասիա GOULOPOULOS ANASTASIA	18550,00	Ծառերի ծրագիր
97	Օրչանյան Ռիտա ORCHANIAN RITA	18550,00	Ծառերի ծրագիր
98	Եղյայան Ջորջ YEGHYAYAN GEORGE	18550,00	Ծառերի ծրագիր
99	Չիլյան Սեպահն CHILOYAN SEPAHN	18550,00	Ծառերի ծրագիր
100	Կարագուսյան Սարո KARAGUESIAN SARO	18550,00	Ծառերի ծրագիր
101	Չանգելյան Սենա CHANGELIAN SENA	18550,00	Ծառերի ծրագիր
102	Ուրֆայան Սոնա URFALIAN SONA	18550,00	Ծառերի ծրագիր
103	Ոսպիջյան Ռուբինա VOSBIGYAN RUBINA	18550,00	Ծառերի ծրագիր
104	Կրաֆյան Անուշ KRAFIAN ANUOSH	18550,00	Ծառերի ծրագիր
105	Գալստյան Մարի GALSTYAN MARY	18550,00	Ծառերի ծրագիր
106	Դամիելա Ռիզա DANIELA RIZZA	18550,00	Ծառերի ծրագիր
107	ԱՐԼՈՒԺԻԼ ՄՊԸ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ ՆՈՒՆԵ	200000,00	ՈՒԽՈՍՍ ԾՐԱԳԻՐ
108	Գուրգեն Մելիքյան	19800,00	Ծառերի ծրագիր
109	Գուրգեն Մելիքյան	14800,00	Ծառերի ծրագիր
110	Գուրգեն Մելիքյան	14800,00	Ծառերի ծրագիր
111	Մանասյան Մարկին	150000,00	
112	Գուրգեն Մելիքյան	15000,00	Ծառերի ծրագիր
113	Գուրգեն Մելիքյան	18000,00	Ծառերի ծրագիր
114	ՎԱՐՈՒԺԱՆ ԵՎ ԷՄՍԱ ԿՅՈՒՐԵՂՅԱՆՆԵՐ	780000,00	Ուսման ծրագիր
115	Գուրգեն Մելիքյան	19800,00	Ծառերի ծրագիր
116	ԱԼԱԶԱԶՅԱՆ ԸՆՏԱՆԻՔ	365500,00	Ուսման ծրագիր
117	Գուրգեն Մելիքյան	19800,00	Ծառերի ծրագիր
118	Փիրզանյան Սուրեն	19800,00	Ծառերի ծրագիր
119	Ֆունդուկյան Վարդան	109000,00	Ուսման ծրագիր
120	Գուրգեն Մելիքյան	19800,00	Ծառերի ծրագիր
121	Գուրգեն Մելիքյան	19800,00	Ծառերի ծրագիր
122	Վարդանյան Սուրեն	19800,00	Ծառերի ծրագիր
123	Գուրգեն Մելիքյան	19800,00	Ծառերի ծրագիր
124	Գուրգեն Մելիքյան	19800,00	Ծառերի ծրագիր
125	Ավանեսյան Արա	109300,00	ԳՐԹԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ
	Ընդամենը	17350846,50	

2010թ. նոյեմբերից հիմնադրամին նվիրաբերված գումարները՝ ԱՄՆ դոլարով

№	Անվանում	Գումարի չափը	Նպատակը և ամսաթիվը
1	FOCUS ON CHILDREN NOW INC FCN	4991,00	Կաթի ծրագիր
2	GIRAGOS NERSES KUYUMJIAN	3000,00	
3	FOCUS ON CHILDREN NOW INC FCN	4991,00	Կաթի ծրագիր
4	ՓԻՐՈՒԺՅԱՆ ՆՀԱՆ ԵՎ ՈՒՐԲԻՆԱ	200,00	
5	FOCUS ON CHILDREN NOW INC FCN	4991,00	Կաթի ծրագիր
6	FOCUS ON CHILDREN NOW INC FCN	4991,00	Կաթի ծրագիր
7	FOCUS ON CHILDREN NOW INC FCN	4991,00	Կաթի ծրագիր
8	COWANSVILLE HOLDINGS LIMITED DRAKE CHAMBERS	20000,00	
9	FOCUS ON CHILDREN NOW INC FCN	4991,00	Կաթի ծրագիր
10	ԳԱԼՈՒՄ ԳՅՈՒԼՔԵՆԿՅԱՆ ՅԻՄՆԱԴՐԱՍ-ՊՐԵ. ԶԱՎԵՆ ԵԿԱՎՅԱՆԻՑ	14905,00	
11	GIRAGOS NERSES KUYUMJIAN	2982,00	
	Ընդամենը	71033,00	

2011 թ սեպտեմբերից հիմնադրամին նվիրված գումարները՝ 77 դրամով

Անվանում	Գումարի չափը	Նպատակը	ամսաթիվը
1. Հակոբ և Սարի Ալբիրարմաքյաններ	1096500.00	օգնություն	15. 9. 2011
2. Սարգիս և Ալիդա Բալաբանյաններ	73800.00	օգնություն ուսման ծրագիր	22. 9. 2011
3. Գյուլեջյան Անահիտ և Հակոբ	110200.00	օգնություն ծառարի ծրագիր	23. 9. 2011
4. Արույշյան Կարինե, Մարգարյան Սարո	260400.00	օգնություն 700 \$ համարժեք	30. 9. 2011

Ընդամենը սեպտեմբեր ամսին՝ 1540900.00

5. Սահակյան Գևորգ	5800.00	օգնություն գրեթի ծրագիր	4.10. 2011
6. Հայրապետյան Միհթար	5800.00	օգնություն գրեթի ծրագիր	4.10. 2011
7. Քոչարյան Ժիրայր, պրոֆ.	18450.00	օգնություն ծառերի ծրագիր	4.10. 2011
8. Վարդանյան Սուլբեն	19800.00	օգնություն ծառերի ծրագիր	4.10. 2011
9. Բախչյան Վարդուժան	19800.00	օգնություն ծառերի ծրագիր	4.10. 2011
10. Բախչյան Հրաչ	19800.00	օգնություն ծառերի ծրագիր	4.10. 2011
11. Բախչյան Լյուդվիգ	19800.00	օգնություն ծառերի ծրագիր	4.10. 2011
12. Գրիգորյան Մարտիկ	19800.00	օգնություն ծառերի ծրագիր	4.10. 2011
13. Վարդանյան Ժիրայր	19800.00	օգնություն ծառերի ծրագիր	4.10. 2011
14. Իյան Մաթևս	196800.00	օգնություն ծառերի ծրագիր	4.10. 2011
15. Միլիտոնյան Շայկ	25300	օգնություն ծառերի ծրագիր	4.10. 2011
16. Ղազարյան Գոռ	59800.00	օգնություն ծառերի ծրագիր	4.10. 2011
17. Ալաջայան Մարգար	7440.00	օգնություն ծառերի ծրագիր	4.10. 2011
18. Միհթարյան Արմեն	186000.00	օգնություն ծառերի ծրագիր	4.10. 2011
19. Գուրգեն Մելիքյան	19800.00	օգնություն ծառերի ծրագիր	7.10. 2011
20. Վահագն Մահտեսի Հակոբյանց	194500.00	օգնություն ծառերի ծրագիր	7.10. 2011
21. Բախչյան Հրաչ	74600.00	օգնություն ծառերի ծրագիր	11.10. 2011

Ընդամենը հոկտեմբեր ամսին՝ 935050.00

22. Diane Tokman	75700.00	ուսման ծրագիր	4. 11. 2011
23. Ռոզմարի Հարությունյան (Cohen)	75700.00	օգնություն ծառերի ծրագիր	4. 11. 2011
24. Գուլյումջյան Կիրակոս	229800.00	օգնություն ուսման ծրագիր	10. 11. 2011
25. Ղազարյան Լուսյա	100000.00	օգնություն գրեթի ծրագիր	11. 11. 2011
26. Գուրգեն Մելիքյան	19800.00	օգնություն ծառերի ծրագիր	14. 11. 2011
27. Գուրգեն Մելիքյան	19800.00	օգնություն ծառերի ծրագիր	25. 11. 2011
28. Վարագ Մելիքյան	19800.00	օգնություն ծառերի ծրագիր	25. 11. 2011
29. Կարապետյան Աննա	9000.00	օգնություն ծառերի ծրագիր	28. 11. 2011
30. Մելիքյան Գուրգեն/ Մելիքյան ընտանիք	19800.00	օգնություն ծառերի ծրագիր	5. 12. 2011
31. Մելիքյան Գուրգեն	19800.00	օգնություն ծառերի ծրագիր	5. 12. 2011
32. Արրահամյան Ժակին	37800.00	օգնություն ծառերի ծրագիր	5. 12. 2011
33. Շահրապյան Կարո և Սուսաննա	150000.00	օգնություն ուսման ծրագիր	5. 12. 2011
34. Արրահամյան Վարուժ և Գայանե	19800.00	օգնություն	
35. Արրահամյան Վահիկ և Ցողիկ	19800.00	օգնություն	

Ընդամենը նոյեմբեր - դեկտեմբեր ամիսներին՝ 3292550.00

«ԳՈՒՐԳԵՆ ՄԵԼԻՔՅԱՆԻ՝ ՔԱՇԱԹՄԱԴԻ ԲԱԶՄԱՎԱՎԱԿԿ ԸՆՏԱՆԵՎԵՐԻ ՀԻՄՆԱԳՐԱՄ» ՀՈՎԱԲԱՐՁՈՒԹՅԱՆ ԱՆՈՒԽԻՑ Գ. ՄԵԼԻՔՅԱՆ

ԳԼԽԱՎՈՐ ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ՍԱՄՎԵԼ ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ, բան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր

ԽՄԲԱԳՐԱՎԱԶՄ ԱՍԱՏՐՅԱՆ ԳԱՅՆԻԿ, բան. գիտ. դ.-ր, պրոֆեսոր

ԱՎԱՋՅԱՆ ԱՐԾՈՒՅՆ, բան. գիտ. դ.-ր, պրոֆեսոր

ՄԵԼԻՔՅԱՆ ԳՈՒՐԳԵՆ, բան. գիտ. թեկնածու, պրոֆեսոր

ՍԱՖԱՐՅԱՆ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ, պատմ. գիտ. թեկն, դոց.

Դամադի մյութեղը, շարկածքը, լուսանկարները և ծնավորումը Ս. Մուրադյանի:

Տպաքանակը՝ 99:

Թերթը բաժանվում է
անվճար:

Խմբագրության հասցեն՝
Երևան 375025, Արովյան 52 Ա,
Հայ բանասիրության ֆակուլտետի
մասնաշենք, 215 սենյակ:

Հեռ. 54 - 43 - 91 + 1 - 18

055 - 52- 29 - 36

55 - 25 - 37